



TIỀN SỐ VÀ TÁC ĐỘNG CỦA CHÚNG TỚI HỆ THỐNG TIỀN TỆ

PGS.TS Nguyễn Văn Minh
Khoa Kinh tế, Trường Đại học Thủy lợi

TÓM TẮT

Những năm gần đây, ứng dụng của công nghệ số trong lĩnh vực tài chính (fintech) ngày càng lan rộng, nhiều tổ chức và cá nhân trên thế giới và ở Việt Nam tham gia vào nghiên cứu, sáng tạo và triển khai các hệ thống tiền số.

Tiền là một đơn vị kinh tế có chức năng như một phương tiện trao đổi được thừa nhận chung cho các mục đích giao dịch trong nền kinh tế. Tiền có ba chức năng cơ bản: *Phương tiện trao đổi, Thước đo giá trị và Phương tiện cất trữ giá trị*. Người ta thường đề cập tới ba loại tiền truyền thống: *Tiền hàng hóa; Tiền pháp định và Tiền ủy thác*.

Tiền số (hay tiền điện tử) là khái niệm mang tính tập hợp và khá mơ hồ. Cách giải nghĩa tiền số cho đến nay chưa thống nhất, nhiều người cho rằng tiền số là bất kỳ loại tiền hoặc tài sản giống tiền nào được quản lý, lưu trữ hoặc trao đổi chủ yếu trên hệ thống máy tính kỹ thuật số, đặc biệt là qua Internet.

Tiền số có thể được phân loại thành *Tiền số dựa trên tiền pháp định* và *Tiền số không dựa trên tiền pháp định* (tiền ảo).

Công thức nhu cầu tiền tệ có thể được biểu thị như sau:

$$M = \frac{PT}{V} + C_1 + C_2 + C_3 + \mu$$

Ở đây, M: nhu cầu đối với tiền tệ; V: tốc độ luân chuyển tiền tệ trong một khoảng thời gian nhất định; P: tổng mức giá cả hàng hóa; T: tổng khối lượng hàng hóa và dịch vụ trên thị trường; C1: Tiền đổ về thị trường tài chính; C2: Dự trữ ngân hàng; C3: Nguồn vốn do các cá nhân dự trữ để ứng phó khẩn cấp; μ : Sai số nào đó.

Loại tiền số dựa trên tiền pháp định có tác động chính đến V (đẩy nhanh tốc độ lưu thông tiền tệ), đến C1 (Tác động hai mặt: vừa làm tăng, vừa làm giảm lượng tiền tích lũy trên thị trường tài chính), làm giảm nhu cầu đối với C2 và C3, thúc đẩy tăng trưởng T.

Tiền ảo (chủ yếu là nhóm tiền mật mã Bitcoin và các loại tiền mật mã khác có một lượng nhỏ lưu hành trên thị trường, chưa thể ảnh hưởng đến khối lượng tiền tệ rất lớn trong thời điểm hiện tại).

Nhiều quốc gia trên thế giới đã thực hiện những bước đi đầu tiên nghiên cứu, thử nghiệm, thậm chí đã triển khai hệ thống tiền số pháp định (được gọi là Tiền số Ngân hàng Trung ương), Ngân hàng Nhà nước Việt Nam nên xây dựng và triển khai các dự án liên quan đến vấn đề trên.

SƠ LƯỢC QUÁ TRÌNH CÔNG TÁC

Từ tháng, năm đến tháng, năm	Chức danh, chức vụ, đơn vị công tác
7/1971 - 7/1976	Sinh viên, Trường Đại học kinh tế quốc dân Mát-xơ-cơ-va, Liên Xô
9/1976 - 3/1991	Giảng viên, Trường Thương mại TW (Trường ĐH Thương mại hiện nay)
4/1991 - 11/1995	Nghiên cứu sinh Tiến sỹ, Trường ĐH Thương mại Đôn-Nhétsk, Ucraina
1/1996 - 10/2016	Phó Trưởng khoa, Trưởng Khoa Sau Đại học, Trưởng Khoa Thương mại điện tử Trường ĐH Thương mại
11/2016 - 6/2021	Giảng viên, Trường ĐH Thương mại
7/2021 tới nay	Phụ trách Bộ môn Thương mại điện tử, Trường ĐH Thủy lợi